

SCIENTIFIC COLLECTION INTERCONF

No 91
December, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 4th
International Scientific
and Practical Conference

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

OSLO, NORWAY
11-12.12.2021

InterConf
Scientific Publishing Center

SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»

№ 91 | December, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

OSLO, NORWAY

11-12.12.2021

OSLO
2021

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf», (91): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Recent Scientific Investigation» (December 11-12, 2021).* Oslo, Norway: Dagens næringsliv forlag, 2021. 517 p.

ISBN 978-82-7346-353-1

EDITOR COORDINATOR

Anna Svoboda
Doctoral student
University of Economics, Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

Mariia Granko
Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center InterConf
info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (PhD)
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Nataliia Mykhalitska (PhD in Public Administration)
Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University, Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University, Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa, Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw, Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology Agency, Japan;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna, Austria
mw6002832@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov, Romania

Svitlana Lykholat (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University, Ukraine

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU), Ukraine;

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World Languages,
Republic of Uzbekistan;

Mariana Vereskliia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology and Antropology),
Manchester School of Architecture, UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice, Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University, Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney, Australia;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida, USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

Kamilə Əliağa qızı Əliyeva (DSc in Biology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

If you have any questions or concerns, please contact a coordinator Mariia Granko.

The recommended styles of citation:

1. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *Scientific Collection «InterConf», (91): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Recent Scientific Investigation» (December 11-12, 2021).* Oslo, Norway; pp. 21-27. Available at: [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)
2. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *InterConf, (91), 21-27.* Retrieved from [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

©2021 Dagens næringsliv forlag
©2021 Authors of the abstracts
©2021 Scientific Publishing Center «InterConf»

TABLE OF CONTENTS

PART I

BUSINESS ECONOMICS			
Stoica M. Salagub A.		PARTICULARITĂȚILE CAPITALULUI UMAN DIN INDUSTRIA OSPITALITĂȚII A REPUBLICII MOLDOVA	8
Гринько Т.В. Лісовець А.М.		ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА КОНКУРЕНТО- СПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	15
REGIONAL ECONOMY			
Shanava Z.		TRANSPORT CORRIDOR OF GEORGIA AND NATIONAL LOGISTICS CAPABILITIES IN THE ASPECT OF MOVEMENT AND TRANSIT	19
Крилова І.Г. Юзик А.А.		ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВІД ПРОВАДЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ	23
INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS			
Danylina S.		THE CREATIVE CLASS: THE ESSENCE AND PREREQUISITES OF FORMATION	27
Ibrohimzoda F.I.		COOPERATION OF REPUBLIC OF TAJIKISTAN IN THE FRAMEWORK OF INTERNATIONAL AND REGIONAL ORGANIZATIONS	34
Калюжний В.В.		ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РОЗВИТОК ГЛОБАЛЬНИХ МІСТ	42
MANAGEMENT			
Мироненко М.А. Король Р.М. Рябець М.А.		РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ПОЧАТКУ 2020-Х РОКІВ	44
Скальський В.В.		ВІДДАЛЕНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	51
Хлистун Д.М.		СИСТЕМА УПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ У МЕНЕДЖМЕНТІ УСТАНОВ	56
FINANCE AND CREDIT			
Abdullaev A.Y. Abdullaeva G.A.		FORMATION OF ENSURING ECONOMIC SECURITY BANKING SYSTEM OF UZBEKISTAN	59
Abdullaev A.Y. Ikromov M.B.		METHODOLOGY FOR ENSURING ECONOMIC SECURITY OF COMMERCIAL BANKS	71
Ганзюк С.М. Ганзюк К.І.		МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ТАКСОНОМІЇ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	81
Рисін В.В. Ющик Ю.В.		НАПРЯМИ МІНІМІЗАЦІЇ ОБСЯГІВ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	85
Ситник Н.С. Шутко А.М.		ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ	97
ACCOUNTING AND AUDITING			
Dolghii C.		PERFORMANCE AUDIT IN THE MANAGEMENT ENVIRONMENT OF THE PUBLIC ENTITY, INCLUDING FUNDS FROM FINANCIAL ASSISTANCE	101
PEDAGOGY AND EDUCATION			
Iusco I.-M.		PERSONAL EFFICIENCY OF PERSONALITY	107
Kononets N.		RESOURCE-BASED LEARNING IN HIGHER SCHOOL WITHIN THE CONTINUOUS EDUCATION	110

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

Nestulya S.I.		EDUCATIONAL AND SOCIAL PROJECT "UNIVERSITY OF THE THIRD AGE" AS A LEADERSHIP COMPETENCE FORMATION PLATFORM FOR FUTURE TEACHERS	114
Айтпаева А.К. Арыстан Д. Дузбаева Н. Жаксыбаев А. Тастенова А. Рахманова А.		ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОБЛЕМЫ ПРОФИЛАКТИКИ ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ ДЕТЕЙ ГРУППЫ РИСКА	118
Багрій Г.В.		ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ОСНОВІ ВОРКШОПУ	131
Бойчук Н.А.		ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА» У НАУКОВІЙ КОМУНАКАЦІЇ У 2021 Р.	134
Дудіна О.В. Стрельченко Л.В.		ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В КНР	138
Ергідзей К.В. Папудько Д.В.		НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	140
Мельник Т.О. Науменко Я.Я.		ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ	149
Мулеса П.П. Бойко А.І. Кепша Г.І.		ПЕРЕВАГИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ НУШ	152
Паньок Т.В. Канделаки Т.В. Чиркіна В.В. Бреславец Д.О. Глушич Лариса О.		ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА НА ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ ЗАСАД У КОНТЕКСТІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ	154
Тұрлықожа М.Қ.		МУЗЫКАНЫҢ БАЛА ТӘРБИЕСІНДЕГІ МАҢЫЗЫ	161

PHILOSOPHY AND COGNITION

Sagatova A. Amantay B.		AKZHAN AL-MASHANI AND KAZAKH PHILOSOPHY	166
Зувайдуллозода М.Х. Захруддинов И.З.		ГЛОБАЛИЗАЦИЯ И СТАНОВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НЕЗАВИСИМОСТИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН	170
Одинаев М.С.		ПРОБЛЕМА ДУШИ В ФИЛОСОФСКО-АНТРОПОЛОГИЧЕСКОМ УЧЕНИИ АФЗАЛИДДИНА КАШАНИ	180

RELIGIOUS STUDIES

Кылчыкбаев Т.Э.		РЕЛИГИЯ И ОБРАЗОВАНИЯ: НОВЫЕ ФОРМАТЫ И ЦЕННОСТИ RELIGION AND EDUCATION: NEW FORMATS AND VALUES	190
-----------------	---	--	-----

PART II

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

Молдабеков А.М.		ОСНОВНЫЕ ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ДЕЙСТВУЮЩЕЙ МОДЕЛИ ФИНАНСИРОВАНИЯ НЕПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ	194
Ніколіна І.І. Коваль М.О.		ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ ТА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ	199
Холов Х.К.		ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ПОЛИТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	204

SOCIOLOGY AND SOCIETY

Chalgynbaeva A.T.		STRATEGIES FOR IMIGRANTA ADAPTATION IN KAZAKHSTAN	217
Даніл'ян В.О.		ОСВІТНІ ТРЕНДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	224

Паньок Тетяна Володимирівна

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Канделаки Таїсія Володимирівна

магістр кафедри образотворчого мистецтва,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Чиркіна Владислава Вікторівна

магістр кафедри образотворчого мистецтва,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Бреславець Дар'я Олексіївна

магістр кафедри образотворчого мистецтва,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

Глушич Лариса Олександрівна

магістр кафедри образотворчого мистецтва,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Україна

**ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА
НА ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ ЗАСАД
У КОНТЕКСТІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ХНПУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

***Анотація.** Розглянуто проблеми вдосконалення професійної підготовки студентів-магістрів на кафедрі образотворчого мистецтва ХНПУ імені Г. С. Сковороди; показані нові підходи до вивчення магістрами дисциплін «Мистецтвознавство» та «Історія художньо-педагогічної освіти»; аналізується вплив української школи мистецтвознавців кінця XIX – початку XX ст. на сучасне навчання.*

***Ключові слова:** освітня програма, мистецтвознавство, художньо-педагогічна освіта, магістр.*

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На початку XX ст. як один із результатів зростання національної самосвідомості в регіоні виникає

поглиблений інтерес до української культурної спадщини. Предметом спеціального дослідження для багатьох науковців нашого краю таких, як проф. Є. Редін, проф. М. Сумцов, академік Д. Багалій, П. Фомін, В. Нарбеков та ін. стало мистецтво Слобожанщини. Багато сучасних харківських мистецтвознавців (Л. Соколюк [5, 6], В. Даниленко [1], О.В. Шило [8] та ін.) присвятили свої фундаментальні роботи та низку публікацій проблемам розвитку української художньої школи. І. Удріс [7] присвятила низку своїх досліджень реорганізації вищої освіти в Україні та виявленню закономірностей становлення й історичного руху мистецтвознавства як наукової дисципліни.

Мета дослідження – теоретичне осмислення комплексу явищ, що відбувалися в мистецтвознавчих колах України (особливо у сфері слобожанського релігійного малярства) та їх вплив на становлення сучасної мистецької освіти.

Виклад основного результату дослідження:

В умовах глобалізаційних процесів виникає необхідність у збереженні духовного світу особистості, у формуванні нової педагогічної формації, розуміння того, що якість інтелектуальних ресурсів є одним із головних геополітичних факторів у світі. Державна політика нині спрямована на аксіологічний розвиток освіти, що мала б допомогти у творчій самореалізації особистості, її бажанні навчатись упродовж усього життя, формувати професійну компетентність, сприяти вихованню покоління людей, здатних відродити національну культуру, розвивати та зміцнювати незалежну, демократичну державу як невід’ємну складову європейської та світової спільноти [3, с. 411].

Головним напрямком розвитку вищої освіти в Україні став її перехід на ступеневу освіту. Тому постає необхідність у визначенні важливості значення розподілу обсягу та змісту спеціалізованого матеріалу при фаховій підготовці студентів другого магістерського рівня навчання. Так, наприклад освітньо-професійні програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (образотворче мистецтво) ХНПУ ім. Г.С. Сковороди набули нового та поглибленого значення згідно з останніми вимогами МОН України.

Для якісного та ґрунтовного навчання магістра за профілями художніх спеціальностей особливого значення набувають такі вузькофахові теоретичні дисципліни як: «історія образотворчого мистецтва», «мистецтвознавство», «історія художньо-педагогічної освіти» та інше.

Як писав Еммануїл Мисько: «освіта, а особливо мистецька, на жаль, ще не стала у нас предметом державної опіки. Вона переживає нелегкі часи... Досвід розвинених країн світу показує, що саме освіта є фундаментом майбутньої нації, а мистецька освіта в цьому сенсі є чи не найважливішою, адже вона відповідає за наше духовне майбуття. Ми глибоко переконані, що ніякі економічні реформи не зможуть підняти державу, коли втрачаються її духовні підвалини» [2, с. 79].

Широке вивчення мистецтвознавчої спадщини курсу «Історії художньо-педагогічної освіти» дає можливість розвивати й будувати сучасну мистецьку освіту, яка направлена на формування професійного рівня майбутніх художників-педагогів, показує роль і місце сучасного мистецтва в суспільстві, принципи його розвитку з діалектичних позицій. Ефективність вивчення розвитку художньо-педагогічної освіти як системи залежить від дотримання багатьох компонентів. Курс будується на дослідженні Т. Паньок (2016) «Історія художньо-педагогічної освіти в XX столітті». Автор чітко визначає періодизацію становлення професійної підготовки майбутніх художників-педагогів у контексті розвитку вищої художньої освіти України (1917–1991 рр.), виявляє закономірності і розбіжності підготовки фахівців у вищих навчальних закладах України у процесі перебудови художньо-педагогічної галузі в означений період на всіх її етапах. Визначає перспективи творчого використання досвіду підготовки вчителів образотворчого мистецтва в умовах реформування вищої художньої освіти; на основі архівних матеріалів охарактеризовано специфіку підготовки майбутніх педагогів з образотворчого мистецтва, упродовж XX століття. Тож програма курсу розрахована таким чином, щоб розповісти магістрам про всі методики, які були застосовані протягом означеного історичного періоду [4, с. 8-9].

Запровадження дисципліни «Мистецтвознавство» для «магістрів» доволі

закономірно і певної мірою актуально. Як зауважила І. Удріс: «Виявлення закономірностей становлення та історичного руху мистецтвознавства як наукової дисципліни, наукове витлумачення спадщини українських науковців є важливою умовою формування висококваліфікованого фахівця. Значення вивчення історії науки про мистецтво необхідно усвідомлювати і викладачам-науковцям, і студентам, що засвоюють конкретне знання» [7, с. 56].

Звичайно освоєння сучасного мистецтвознавчого пласту має велике теоретично-методичне значення та є не останньою умовою формування висококваліфікованого фахівця. У цьому сенсі особливо хотілося б відмітити вивчення регіонального мистецтва студентами-магістрами нашого національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Українська мистецтвознавча наука почала активно розвиватися наприкінці XIX–початку XX ст., і «переважно розвивалось як дві споріднені, але відносно самостійні школи: львівська та київська» [2, с. 58].

Ми у своїй статті передусім хотіли б виокремити також і Харківську школу мистецтвознавства, яка активно почала розвиватися на початку XX ст., саме після започаткування XII археологічного з'їзду, що проходив у Харкові в 1902 році під керівництвом відомого науковця, професора Харківського університету Є. Редіна, що очолював там кафедру теорії мистецтва. В організації з'їзду йому допомагали професор М. Сумцов, В. Нарбеков, протоієрей П. Фомін та інші. Цей з'їзд зіграв не останню роль у формуванні серйозних мистецтвознавчих досліджень на Слобожанщині, і допоміг у розповсюдженні наукових досягнень в різних галузях наук. Подібні археологічні з'їзди проходили також у Києві, Чернігові, Катеринославську і знання, що накопичувалися в процесі різних досліджень формували еволюцію регіональних концепцій мистецької спадщини.

На початку XX століття Харків став центром зростання національної самосвідомості, що проявилось передусім у поглибленому науковому інтересі до національних коренів української культури, до її регіональної специфіки. Предметом спеціального дослідження стало і мистецтво Слобожанщини, особливо релігійне як основний показник художньої культури краю в період

її формування в XVII–XVIII столітті. Якщо у другій половині XIX століття було видано лише одну значну наукову працю харківського архієпископа Філарета Д. Гумілевського «Историко-статистическое описание Харьковской епархии» (1857–1859), який у п'яти томах подав досить повний перелік пам'ятників церковної архітектури та основних предметів мистецтва, що знаходились там, без наукового аналізу, то в кінці століття кількість друкованих праць, присвячених релігійному мистецтву Слобожанщини, значно зросла, і вони мали поглиблено аналітичний характер. Результати досліджень історії слобожанського іконопису, його регіональних особливостей знайшли відображення у багатьох наукових розвідках: «Каталог XII археологического съезда в Харькове» (М., 1902), «Труды Харьковского предварительного комитета по устройству XII археологического съезда» (Х., 1902), «Материалы к изучению церковных древностей Харькова» (Х., 1905), підготовлених Є. Рєдіним, «Из истории украинской старины» (Х., 1905) М. Сумцова, «Церковные древности Харьковского края» (Х., 1916) П. Фоміна тощо.

XII археологічний з'їзд, ставши визначним явищем у мистецькому житті Харкова, відіграв важливу роль в дослідженні слобожанського іконопису. Вчені, що брали участь в організації з'їзду, провели величезну роботу по вивченню релігійного малярства Слобожанщини і довели існування специфічної регіональної школи в українському мистецтві, показали, що основний напрямок у слобожанській іконографії пов'язаний із західно-європейським впливом у регіональному відтворенні. Харківські вчені Є. Рєдін, М. Сумцов, П. Фомін, В. Нарбеков були першими, хто звернув увагу на специфічну місцеву іконографію, хто осмислив іконопис Слобожанщини як оригінальне явище духовної культури цього краю та виокремив головні іконописні осередки.

Особливо важливого значення для вивчення історії заселення Слобожанщини, про розвиток в ній храмової архітектури та релігійного життя і мистецтва протягом XVII–XIX століття мають праці відомого харківського історика, академіка Д. Багалія: «Материалы для истории колонизации и быта

Харькова и отчасти Курской и Воронежской губернии» (Х., т. 2, 1890), «Украинская старина» (Х., 1896), «История города Харькова за 250 лет его существования, с основания 1655-го по 1905-й г.» (Х., 1912), написана разом з Д. Міллером, «Історія Слобідської України» (Х., 1918), «К истории заселения степной окраины Московского государства» та інші.

Незважаючи на те, що в результаті «боротьби з релігією» за часів радянської влади церковне мистецтво Слобожанщини зазнало непомірних втрат, а ікони, що демонструвалися на виставці XII археологічного з'їзду майже всі знищені, наукові праці харківських вчених – мистецтвознавців 1900-х – 1910-х років, та відтворені в них слобожанські ікони дають нам зараз можливість скласти певне уявлення про самотутнє явище, яким був слобожанський іконопис.

Висвітлення значення харківської школи мистецтвознавства буде неповним без видатного учня Є. Редіна – С. Таранущенко, який займався проблемами не тільки української архітектури, передусім слобожанської, а в тому числі і сакральною спадщиною нашого регіону. У своїх роботах так чи інакше він торкається питань, пов'язаних з релігійним мистецтвом краю, – «Іконографія українського іконостасу» (Х., 1917), «Пам'ятки мистецтва старої Слобожанщини» (Х., 1922), «Мистецтво Слобожанщини XVII–XVIII ст.» (Х., 1928), «Покровський собор у Харкові» (Х., 1928), «Монументальна дерев'яна архітектура Лівобережної України» (Х., 1976). Особливий інтерес для нас являє «Іконографія українського іконостасу», де автор першим розкрив своєрідність та унікальність слобожанського іконостасу, науково обґрунтувавши розвиток самої системи українських іконостасів.

На жаль, історичні події 1917 року і створення в подальшому тоталітарної державної системи з її жорсткою, антирелігійною політикою призвели до неймовірних втрат не тільки в галузі сакрального мистецтва, а й зруйнували наукові підвалини харківських мистецтвознавців.

Проте в цілому регіональне мистецтвознавство заклало та окреслило широке коло питань з визначеною науковою орієнтацією, щодо розбудови своєрідності та краси слобожанської культури та мистецтва.

Висновки: Підсумовуючи скажемо, що вивчення системного дослідження історії українського мистецтвознавства, передусім харківського та запровадження відповідних дисциплін в навчальний процес підготовки художників-педагогів-науковців не викликає заперечень і є надзвичайно актуальною на сьогодні.

Перспективи подальшого розвитку дослідження полягають в тому, що висновки і теоретичні положення роботи можуть бути використані у подальшому при розробці тематичних лекцій, мистецтвознавчих курсів, методичних рекомендацій як це вже зроблено в ХНПУ імені Г.С. Сковороди та можливістю залучити маловідомий до цього часу матеріал для подальшого комплексного розгляду проблем регіонального мистецтва.

Список джерел:

1. Даниленко, В. Я. (1992). Историко-культурна платформа харьковской школы дизайна. Харьковская школа дизайна. *Методологические материалы. Серия «Дизайн-образование»*. 8–18.
2. Мисько, Е. (1998). Львівська академія мистецтв у міжнародних зв'язках. *Діалог культур: Україна у світовому контексті: Мистецтво і освіта*. 3, 79–81.
3. Паньок, Т. В. (2016). *Розвиток вищої художньо-педагогічної освіти в Україні у XX столітті*. Харків: Оперативна поліграфія ФОБ Здоровий Я. А.
4. Паньок Т. В. (2017). *Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх художників-педагогів у контексті розвитку вищої художньої освіти України (1917-1991 рр.)*. (Дис. д-ра пед. наук). Національна академія педагогічних наук України Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих, Київ.
5. Соколюк, Л. Д. (1986). *К истории художественной жизни Харькова. Эволюция Харьковской художественной школы во второй половине XVIII–XIX века* (Дис. канд. искусствоведения). Ленинградская академия искусств, Ленинград.
6. Соколюк, Л. Д. (1996). Тоталітаризм і українське мистецтво Слобожанщини. *Український засів*, 4–6, 154–160.
7. Удріс, І. (2000). Вітчизняне мистецтвознавство в контексті сучасної художньої освіти в Україні. *Діалог культур: Україна у світовому контексті. Художня освіта*, 5, 56–67.
8. Шило, О.В. (1998). Семиотика иконы и деятельность специфика изобразительного языка (К постановке проблемы). *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*, 6, 79–81.